

РЕШЕНИЕ

№ 15966

гр. София, 12.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 46 състав, в
публично заседание на 18.03.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мариана Маркова

при участието на секретаря Паола Георгиева и при участието на прокурора Тони Петрова, като разгледа дело номер **11385** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно процесуалния кодекс (АПК) във вр. чл. 84, ал. 3 във вр. чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 във вр. чл. 8 и чл. 9 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на Х. А. Х., [дата на раждане] в [населено място], обл. Д. А., Р С., ЛНЧ [ЕГН], срещу решение № 10 919/21.10.2024 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 във вр. чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, му е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата се твърди, че решението е незаконосъобразно поради допуснати съществени нарушения на административно производствените правила и противоречие с материалния закон. Жалбоподателят излага твърдения, че административният орган е игнорирал факта, че причините да напусне страната си на произход са свързани с наличието на заплахата за живота и сигурността му. Счита, че при изследване на настоящата ситуация в С. административният орган не е взел предвид неговата бежанска история. По същество се иска отмяна на решението.

В съдебно заседание жалбоподателят се явява лично и с адв. И. от САК, преупълномощен от адв. Г. от САК, като изразяват становище, че поддържат жалбата.

Ответникът – председателят на ДАБ при МС чрез юрк. К. оспорва жалбата и моли съда да я отхвърли. Твърди, че правилно е преценено, че не са налице предпоставките на чл. 8 и 9 ЗУБ.

Прокуратурата на РБ чрез прокурор П. изразява становище за неоснователност на жалбата.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл. 235, ал. 2 от ГПК, във вр. с чл. 144 от АПК приетите по делото писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е образувано въз основа на молба за предоставяне на международна закрила с вх. № В-13-757 от 15.07.2024 г., подадена от Х. А. Х., от мъжки пол, [дата на раждане] в [населено място], обл. Д. А., Р С., етническа принадлежност - арабин, семейно положение - женен, ЛНЧ [ЕГН]. Личните данни на чужденеца са установени с декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. В хода на административното производство чужденецът е представил лична карта в оригинал.

С кандидата е проведено интервю, резултатите от което са отразени в протокол с рег. № УП 6723/22.07.2024 г. Жалбоподателят твърди, че е напуснал нелегално С. на 01.07.2024 г. и е преминал в Турция, където е останал 4 дни, след което на 05.07.2024 г. е преминал нелегално в България. Посочва, че е напуснал Турция, защото са започнали да депортират сирийци и се е страхувал. Чужденецът заявява, че не е имал проблем заради изповядваната от него религия. Не е имал проблеми с официалните власти, армията и полицията. Не е участвал в религиозни общности. Районът, от който е тръгнал в С. се контролира от кюрдите и постоянно има сражения между различни групировки. Това е причината, поради която е напуснал С.. Не е бил заплашван нито в С., нито в Турция. След това бил задържан. Не притежава разрешение за влизане или пребиваване в друга държава-членка на ЕС. не е подавал друга молба за международна закрила. Отбил е военна служба в периода 2006-2008 г. в [населено място].

Представено е становище от ДАНС с рег. № М-12505/22.08.2024 г. (рег. № УП 6723/22.08.2024 г. в ДАБ при МС), съгласно което Агенцията не възразява да бъде предоставена закрила в Р България на лицето Х. А. Х., в случай че отговаря на условията по ЗУБ.

От старши експерт в отдел „ПМЗ – кв. В.“, РПЦ-гр. С. до председателя на ДАБ при МС е изготвено становище рег. № УП 6723/18.10.2024 г., с което, след преценка на събраните по преписката доказателства, се предлага на чужденеца да бъде отказано предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут.

С решение № 10 919/21.10.2024 г. на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 във вр. чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, председателят на ДАБ при МС е отказал да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на Х. А. Х.. Решението е връчено на лицето лично на 29.10.2024 г. Жалбата е подадена на 11.11.2024 г., видно от поставения входящ номер.

При така установеното от фактическа страна, от правна съдът намира следното:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена срещу годен за оспорване административен акт, от надлежна страна, за която е налице правен интерес от търсената защита и при спазване на 14 - дневния срок за съдебно обжалване, предвиден в чл. 84, ал. 3 от ЗУБ.

Съдът, като прецени доказателствения материал по делото, както и валидността и законосъобразността на обжалвания административен акт с оглед основанията, визирани в разпоредбата на чл. 146 от АПК, счита жалбата за неоснователна.

Оспореното в настоящото производство решение изхожда от компетентен орган - председател на ДАБ, в съответствие с правомощията му по чл. 75 ЗУБ.

Административният акт е в писмена форма, подписан е от издателя си и като цяло отговаря на общите изисквания за форма и съдържание по чл. 59 от АПК.

Решението е издадено в писмена форма и отговаря на изискванията за съдържание по чл. 59 от АПК, като в него са изложени както фактически, така и правни основания за издаването му. Ответният орган подробно и поотделно е изложил съображения защо приема, че на чужденеца не следва да се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут, като е обсъдил както бежанската история, така и обстановката в страната на произход – Р С.. Съдът не констатира при издаване на обжалваното решение да са допуснати съществени нарушения на административно производствените правила. В хода на производството пред административния орган чужденецът е

запознат с правата, които има в производството, връчени са му писмени указания относно реда за подаване на молба за статут, за процедурата, която ще се следва, за правата и задълженията на чужденците, подали молба за статут в Република България, като текстът на указанията са преведени на разбираем език. В хода на административното производство по общия ред с чужденеца е проведено интервю, отразено в нарочен протокол, като интервюто е проведено в присъствието на преводач на език, посочен от търсещия закрила като разбираем и владян от него. Не се установява нарушение на чл. 58, ал. 9 от ЗУБ. В случая ответният орган е изискал писмено становище от ДАНС по молбата на жалбоподателя за предоставяне на международна закрила, каквото се установява да е дадено преди произнасянето на органа и с което не се възразява от страна на ДАНС по предоставяне на статут при наличие на обстоятелствата за това. Административната преписка е попълнена и с достатъчно доказателства, въз основа на които органът е постановил решението си.

На следващо място административният акт е издаден в съответствие с чл. 35 от АПК, след като са изяснени фактите и обстоятелствата от значение за конкретния случай. Административният орган е спазил изискването на чл. 73 от ЗУБ като последователно, обективно, безпристрастно и обосновано е извършил преценка относно наличие на основания за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут, като е изпълнил императивното изискване на чл. 75, ал. 2 от ЗУБ, при произнасянето по молбата за международна закрила да прецени всички относими факти, декларации или документи, свързани с личното положение на молителя и с държавата му по произход или с възможността да се ползва от закрилата на друга държава, чието гражданство би могъл да придобие, включително.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон. То е постановено след обстоен анализ на декларираната от жалбоподателя бежанска история, като изведените правни изводи за липса на основания по чл. 8, ал. 1 и чл. 9, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на жалбоподателя са обосновани, правилни и съответстват на събраните в хода на административното производство доказателства. Административният орган е анализирал подробно и задълбочено бежанската история на чужденеца, както и справките на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ относно Република С., с отчитане на актуалната политическа и икономическа обстановка в държавата.

Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Правилен е изводът на административния орган, че изложените от лицето причини не представляват материалноправно основание по смисъла на чл. 8, ал. 1 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Законосъобразен и обоснован е изводът на административния орган, че заявените от жалбоподателя обстоятелства не могат да бъдат свързани с нито една от причините за преследване посочени в закона.

В проведеното интервю Х. А. Х. не посочва да е бил обект на преследване от държавата, партии или организации или недържавни субекти, не е нямал проблеми, свързани с религията, която изповядва или с етническата му принадлежност. От бежанската му история става ясно, че е напуснал С., заради войната, но няма данни същият да е бил преследван. Жалбоподателят е преминал нелегално в Турция, а оттам е преминал нелегално на територията на Република България. От събраните доказателства не се доказва наличие на опасност за сигурността или основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическото му мнение и/или убеждение, поради

което липсват законови основания на същия да бъде предоставен статут на бежанец.

Съдът намира за правилна и преценката на административния орган относно основателността на молбата за предоставяне на хуманитарен статут. Съгласно чл.9, ал.1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

Между страните няма спор, а и от представените справки от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ – МС с вх. № ЦУ-1624/12.07.2024 г. и № ЦУ-1841/23.08.2024 г. относно общото положение и актуалната политическа и икономическа обстановка в Сирийската арабска република се установява, че към месец юли 2024 г. в С. е бил налице въоръжен конфликт.

На основание чл. 21, т. 8 от Устройствения правилник на ДАБ при МС, дирекцията събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, включваща обща географска, политическа, икономическа и културна информация, информация за правната уредба и за спазването на правата на човека. Приетите по делото справки са изготвени от компетентен орган, в кръга на правомощията му, представлява официален писмен документ и обвързва съда да приеме за доказани фактите, удостоверени с нея, ако същите не се оборват чрез други надлежни доказателства, каквито в случая не се представят, нито се сочи техният източник, за да се събират.

Следователно е установено, че в С. е бил налице „вътрешен въоръжен конфликт“ по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, който е до степен на безогледност и/или повсеместност, т.е. обхваща цялата територия на тази страна, като и животът, и здравето на всеки цивилен намиращ се на тази територия сам по себе е изложен на реален риск от посегателство.

Въпреки това обаче, както правилно е отбелязал ответникът в обжалваното решение, конкретната бежанска история на жалбоподателя налага да бъде разгледана в случая в светлината на чл. 75, ал.2 от ЗУБ, съгласно който при произнасяне по молбата за международна закрила се преценяват всички относими факти, декларации или документи, свързани с възможността да се ползва от закрилата на друга държава, чието гражданство би могъл да придобие.

В случая следва да се има предвид, че жалбоподателят е преминал нелегално в Република Турция, след което е преминал в Република България отново нелегално. Няма данни да е бил гонен и преследван. Нито в хода на административното, нито в хода на съдебното производство сирийският гражданин не е посочил основателна причина, поради която не би могъл да се завърне в С..

Административният орган е изпълнил задължението си за задълбочено и всестранно установяване на релевантните факти, а именно извършил е проверка доколко е налице опасност от преследване или реална опасност от тежко посегателство, обсъдил е актуалната обстановка в страната по произход, като данните от справките на ДАБ съвпадат с отразеното в решението. Изводите на председателя на ДАБ-МС, че отношение на жалбоподателя не са налице причини от хуманитарен характер или други основания, предвидени в действащото законодателство, които могат да обосноват предоставянето на хуманитарен статут по реда на чл. 9 от ЗУБ, са правилни и законосъобразни.

На следващо място от представената в съдебно заседание справка № МД-02-159/14.03.2025 г., относно актуалната обстановка в Р. С., а и според бюлетин на Върховния комисариат за бежанците на ООН от 7 март 2025 г., към 6 март 2025 г. около 301 967 души са се завърнали в С.

от началото на декември 2024 г. през съседни държави Турция, Л., Й., И. и Е., както и лица извън посочения регион, които също се завръщат. Отразено е въз основа на най-новите данни на ВКБООН и О., от 26.02. 2025 г., че считано от 27 ноември 2024 г. 885 294 вътрешно разселени лица са се завърнали по домовете си. Има данни за широка мрежа от услуги, обществени центрове, които предоставят помощ и съдействие на завръщащите се лица, като има инициативи за възстановяване на повредени домове, разпределение на селскостопански субсидии, подкрепа на образованието и други. На 18 февруари 2025 г. след провеждане на преговори Сирийските демократични сили (S. D. F., SDF) се съгласяват да интегрират своите военни сили и граждански институции в структурата на новото сирийско правителство. Ръководените от кюрдите SDF и Сирийският демократически съвет (SDC) се споразумяват да интегрират своите военни сили в армията на новото сирийско правителство. На 2 март 2025 г., съгласно изявлението на сирийското президентство, новите власти в С. обявяват сформирането на седемчленен комитет за изготвяне на конституционна харта за управление на прехода към демокрация. Новите власти са съсредоточени върху възстановяването на С. и нейните институции след отстраняването от власт на Б. А. на 8 декември 2024 г.

Въз основа и на тези справки се прави извода, че не са налице и разширенията, дадени в тълкувателно решение на Съда на Европейските общности от 17 февруари 2009 г. по дело № С-465/07 и тълкувателно решение на Съда на Европейския съюз от 30 януари 2014г. по дело № С-285/12 по тълкуването на чл.15, б. “в” от директива 2011/95/ЕС, които се преценяват във връзка с прилагане единствено на нормата на чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ.

Всичко това води до извод, обоснован и от административния орган, че за Х. А. Х. не съществува реална опасност от тежки посегателства по смисъла на чл. 9, ал. 1-3 от ЗУБ при завръщането му в С..

Не е нарушена и забраната по чл. 4, ал. 3 от ЗУБ, при връщане в С. на Х. А. Х. няма да бъдат застрашени неговият живот или свобода по причина на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение. Той няма да бъде изложен на опасност от изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание. Нито личната му бежанска история, нито ситуацията в С. възпрепятстват връщането в страната по произход, при спазване на разпоредбата на чл. 4, ал. 3 от ЗУБ.

Съдът не възприема и доводите относно позицията на ВКБООН за спиране издаването на отрицателни решения по молби на сирийски граждани, посочени в жалбата. От изложената от чужденеца бежанска история се установява, че няма конкретни действия на преследване срещу него, не е имал проблем с официалните сирийски власти, няма реална опасност от тежки посегателства, не е бил принуден да напусне страната си на произход, поради опасност от налагане на наказание – екзекуция, изтезания или нечовешко и унижително отношение. Не са налице основания в конкретния случай за уважаване на молбата за предоставяне на международна закрила.

Обстоятелството, че е налице промяна в управлението на страната не води до друг извод, различен от този на решаващия орган, постановил оспореното в настоящото производство решение.

С оглед изложеното и като е приел, че не са налице основания по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия, административният орган е постановил законосъобразно решение. Последното мотивира извод за неоснователност на жалбата, която следва да бъде отхвърлена.

Независимо от изхода на делото, доколкото от ответната стана не се претендират разноски, съдът не дължи произнасяне в тази насока.

Воден от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Х. А. Х., [дата на раждане] в [населено място], обл. Д. А., Р С., ЛНЧ [ЕГН], срещу решение № 10 919/21.10.2024 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 във вр. чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния Административен Съд на Република България.

Съдия: